

Aspecte controversate referitoare la infractiunile de viol si de perversiune sexuala in lumina dispozitiilor actualului si viitorului Cod penal

Revista "Dreptul", Nr. 11/2011, pag. 221

Autor : Ionita Gheorghe-Iulian

Nota - Compartimentul juridic - C.T.C.E. Piatra-Neamt:

In studiul de fata, autorul discuta despre aspectele controversate referitoare la infractiunile de viol si de perversiune sexuala in lumina dispozitiilor actualului si viitorului Cod penal. In Codul penal in vigoare , infractiunea de viol consta in "Actul sexual, de orice natura, cu o persoana de sex diferit sau de acelasi sex, prin constrangerea acesteia sau profitand de imposibilitatea ei de a se apara ori de a-si exprima vointa", iar in Codul penal viitor, aceasta consta in "raportul sexual, actul sexual oral sau anal cu o persoana, savarsit prin constrangere, punere in imposibilitate de a se apara ori de a-si exprima vointa sau profitand de aceasta stare". In noul Cod penal, printre alte modificari, ca forma agravata a infractiunii de viol este infractiunea comisa asupra unui membru al familiei.

Intrucat nu intentionam sa ne substituim interpretarii date de autor asupra problemei de drept retinute spre analiza in acest articol, va prezentam, cu titlu exemplificativ, cateva paragrafe din acest studiu:

<<(...) Odata cu modificarea normelor de incriminare la infractiunile privitoare la viata sexuala (prin Legea nr. 197 /2000 si, ulterior, prin Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 89/2001 pentru modificarea si completarea unor dispozitii din Codul penal referitoare la infractiuni privind viata sexuala, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 61/2002 si prin Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 143/2002 pentru modificarea si completarea unor dispozitii din Codul penal si unele legi speciale, in vederea ocrotirii minorilor impotriva abuzurilor sexuale, aprobata prin Legea nr. 45/2003), au aparut o serie de controverse in legatura cu infractiunile care fac obiectul acestui articol.

Din cauza ambiguitatii formularii elementului material si a "completarii" acestuia, nu a mai fost posibila distinctia intre infractiunea de viol si infractiunea de perversiune sexuala, iar teoreticienii si practicienii dreptului penal (magistratii, in particular) au formulat diverse puncte de vedere si au pronuntat solutii contradictorii.

Pentru a rezolva aceste situatii, sesizate la scara larga, si nu doar de catre juristi, in temeiul art. 414² alin. 1 C. pr. pen., promoveaza, in data de 7 aprilie 2005, sub nr. 6848/1899/2004, un recurs in interesul legii care a avut ca obiect "violul savarsit prin raporturi sexuale firesti si nefiresti", in vederea lamuririi sintagmei "act sexual, de orice natura, cu o persoana de sex diferit sau de acelasi sex", utilizata de art. 197 alin. 1 C. pen., cu consecinte asupra interpretarii si aplicarii unitare a dispozitiilor art. 197, art. 198 si art. 201 C. pen.>>(...)

<<(...) Prin Legea nr. 197/2000, printre alte modificari aduse Codului penal, prin art. I, pct. 11, a fost introdusa ca varianta agravata, la art. 197 alin. 2 lit. b¹), "victima este membru al familiei."

Ratiunile care au stat la baza introducerii acestei agravante noi a infractiunii de viol, precum si a celorlalte modificari aduse Codului penal, au privit combaterea violentelor domestice de orice fel.>>(...)

<<(...) Avand in vedere intelesul atribuit de legiuitor conceptului "membru de familie" prin art. 177 din noul Cod penal, opinam ca prin pastrarea actualei formulari a agravantei ("victima este membru de familie"), multe dintre problemele ridicate cu referire la sotii, concubini, afini s.a. si-ar putea gasi rezolvarea.

In acest context, consideram ca situatia sotilor si a persoanelor care au stabilit relatii asemanatoare acelora dintre sotii ar trebui sa fie particularizata in sensul ca, si in acest caz, si din motivele mai sus expuse, actiunea penala ar trebui pusa in miscare doar la plangerea prealabila a persoanei vatamate.

In aceste conditii, trebuie completata prevederea alin. (5) al art. 218 si art. 219 din noul Cod penal in sensul: "Actiunea penala pentru fapta prevazuta in alin. [...], precum si in situatia sotului si a persoanelor care au stabilit relatii asemanatoare acelora dintre sotii, se pune in miscare la plangerea prealabila a persoanei vatamate".>>

(Textul complet al articolului se regaseste in publicatia mentionata mai sus)